

Л.В. Саловська, доц., канд. екон. наук, В.О. Липчанський, доц. канд. пед. наук,
І.П. Сисоліна, здобувач
Кіровоградський національний технічний університет

Використання інформаційних технологій в процесі регулювання доходів населення

В статті розглянуто сучасні тенденції інформатизації суспільства та їх вплив на механізм регулювання доходів населення. Проаналізовано класичну цільову спрямованість втручання держави в економіку країни. **доходи сільського населення, регулювання, очікуванні надходження (ex-ante), фактичні надходження (ex-post).**

Механізм регулювання доходів населення є невід'ємною складовою системи державного регулювання економіки у всіх країнах при всіх суспільно-економічних системах. В розвинених країнах світу цей механізм достатньо відпрацьований, в інших – тільки формується. Але сьогодні для його оптимального функціонування, незалежно від ступеня розвитку країни, необхідні зміни, що обумовлено сучасними тенденціями в суспільстві, а саме перманентним зростанням в усіх сегментах суспільства інформаційних потоків і як наслідок, виникнення єдиного всесвітнього інформаційного простору, який є новою формою організації інформації і інформаційних відносин. Це зумовлює виникнення новою етапу розвитку економіки суспільства, який носить назву інформаційного або постіндустріального. «Об'єктивна характеристика постіндустріальної економіки полягає в тому, що це вища, найбільш розвинена форма фінансового капіталізму, що відрізняється зниженням питомої ваги індустріального виробництва, глобалізацією економіки, високою мобільністю товарів, капіталів і робочої сили, істотним зростанням питомої ваги інтелектуальної праці, інформаційних технологій, швидкою зміною техніко-технологічних умов виробництва, розповсюдженням все більш прогресивних новітніх технологій і товарів, вироблених на їх основі» [12, с 45]. Ці всесвітні тенденції поширюються на економіку України, як асоціативного члена Європейського співтовариства, необхідною умовою для чого є адаптація у всесвітній інформаційний простір. Сьогодні Україна знаходиться на початковому етапі формування окремих складових власного інформаційного простору, одним з елементів якого є економічна інформація, яка, у свою чергу, є одним з його пріоритетних сегментів, що обумовлено її базовою роллю у формуванні єдиної інформаційної системи.

Висновок щодо необхідності регулювання економіки одним з перших обґрунтував у "Трактаті політичної економії" французький економіст Антуан де Монкретьєн (1575-1621) . У XVII - XVIII століттях основним напрямом економічної думки стає меркантилізм -концепція, яка вбачала основу національного розвитку у накопиченні благородних металів, які вважалися основними формами багатства. До найбільш значущих представників цього напрямку слід віднести, зокрема англійського економіста Томаса Мена (1571 - 1641), французького економіста й політика Жана Батиста Кольбера (1619 - 1683) і російського економіста Івана Тихоновича Посошкова (1652 - 1726) [7].

Поряд із меркантилізмом виникає школа фізіократів, засновниками якої були французькі вчені Франсуа Кене (1694 - 1774) і Анн Тюрго (1727 - 1781). До представників класичної політичної економії слід віднести (1694 - 1774), Вільяма Петті

(1623 - 1687), Адама Сміта (1723-1790), Давида Рікардо (1772 - 1823), Джона Стюарта Мілля (1806 - 1873) і Жана - Батіста Сея (1762 - 1832), Адама Сміта [1,6,11,15]. . В подальшому набуває розвитку теорії неокласицизму, до її представників слід віднести Альфреда Маршалла (1842-1924), Артура Пігу (1877-1959), Карла Менгера (1840-1921), Євгена Бем - Баверка (1851- 1914), Фрідріха Візера (1851 - 1926), Леона Вальраса (1834 - 1910), Вільфредо Парето (1848 - 1923) [8,9]. Але кризові явища, що охопили західні країни протягом 1920-х років і викликали грандіозну за своїми масштабами й глибиною економічну кризу ("Велику депресію") 1929-1933 рр., поставили під сумнів позиції "класиків" та "неокласиків", що спричинило виникнення нового напрямку кейнсіанства, який отримав свою назву від імені видатного англійського економіста Джона Мейнарда Кейнса (1883 - 1946). У подальшому значний вклад в розробку теоретичної системи Кейнса внесли американські вчені Єлвін Хансен, Пол Самуельсон та Джон Хікс [18].

Теоретичним аспектам розробки і проектування інформаційних систем присвячені праці Кочемасової С.П., Кропівко М.Ф., Федорової Г.В., Широкова Л.А., Шуримова Е.Л., Умнова Е.А., Рожнової О.В., Хітрової Т.І., Яковлева Т.А.

На сьогодні у провідних колах загально визнана необхідність регулювання доходів населення, але залишається відкритим питання щодо його масштабів. Крім того, є дискусійним питання щодо впливу інформатизації суспільства на механізм регулювання доходів населення.

Механізм регулювання доходів населення є підсистемою єдиної інформаційної системи. Економічна інформаційна система відносяться до складних, тому що має цілісну ієрархічну структуру з багатограними зв'язками і складними функціями управління. Сучасний механізм регулювання доходів населення відрізняється складною інформаційною системою, що обумовлено обміном зовнішніх і внутрішніх інформаційних потоків, багатоваріантністю видів інформації, яка циркулює в цій системі. У складних інформаційних системах, до яких відноситься і економічна система, необхідно враховувати неможливість досягнення загальносистемного завдання, не беручи до уваги специфіку цільової спрямованості її окремих підсистем.

Класичними загальними цілями втручання держави в економіку є:

- створення ринкової системи соціального захисту малозабезпечених прошарків населення;
- створення умов для ефективного функціонування самого ринкового механізму;
- усунення негативних наслідків ринкових процесів;
- захист національних інтересів на світовому ринку;
- вирішення проблем, які ринковий механізм не може вирішити, або вирішує їх погано.

Досвід застосування різних моделей свідчить, що найбільш загальні напрямки діяльності держави у сфері економіки доцільно розглядати за таким їх модулем:

1. Перерозподіл доходів і багатства на користь бідних.
2. Забезпечення правової бази і суспільної атмосфери, що сприяє ефективному функціонуванню ринкової системи.
3. Боротьба проти монополізму, стримування інфляції, прийняття заходів щодо боротьби за навколишнє середовище, тощо.
4. Визначення основних завдань науково-технічної політики.
5. Вирішення регіональних проблем, пов'язаних з диспропорцією по регіонах.
6. Координація зовнішньоекономічної діяльності: здійснення контролю за міграцією капіталів і робочої сили, вплив на валютні курси, керування платіжними й торговими балансами, тощо.

Перша позиція модуля включає в себе забезпечення державою правової бази і

суспільної атмосфери, що є передумовами ефективного функціонування ринкової економіки. Необхідна правова база включає в себе такі заходи, як надання законного статусу приватним підприємствам, визначення прав приватної власності, гарантій дотримання контрактів, регулювання відносин між підприємствами, постачальниками ресурсів та споживачами. На базі законодавства держава отримує можливість виконувати функції арбітра в області економічних зв'язків, застосовувати владу для накладення відповідних покарань. Основні функції, що реалізуються державою, включають в себе застосування поліцейських сил для підтримки суспільної згоди, введення стандартів виміру ваги і якості продуктів, створення грошової системи.

Значущість другого пункту модуля підкреслює той факт, що конкуренція дає можливість працювати ринковим механізмам регулювання економіки. Застосування урядами антимонопольного законодавства насамперед спрямоване на підтримку функціонування саморегульованої ринкової економіки.

Але застосування перших двох пунктів модуля, спрямованих на створення оптимальної ринкової економіки, не ліквідує недоліків, притаманних ринку. Це змушує уряд стимулювати та модифікувати функціонування ринкової економіки. До одного з цих заходів і належить перерозподіл доходів (п.3 модуля, що розглядається). Перерозподіл доходів державою пов'язаний з тим фактом, що розподіл доходів юридичних і фізичних осіб у ринковій економіці відбувається вкрай нерівномірно, що є наслідком, насамперед, наявності індивідів, праця яких високо оплачується у зв'язку з їх природними здібностями або вони мають значні доходи від власності. Висока ступінь диференціації доходів населення крім психологічного аспекту несе у собі політичну нестабільність і вибухонебезпечний характер. Усе це змушує державу взяти на себе задачу зменшення нерівності у розподілі доходів. Регулювання розподілу доходів держава здійснює як шляхом прямого втручання у функціонування ринку, так і шляхом непрямого впливу. Прикладом прямого втручання є модифікація цін, які встановлюються державним шляхом. Насамперед це гарантовані фіксовані ціни для сільськогосподарських виробників. Прикладом втручання в ринкову економіку є і встановлення мінімальної заробітної плати. Крім того, держава здійснює передання доходів уряду незахищеним прошаркам населення. Тобто, трансфертні платежі забезпечують допомогу тим, хто її потребує (інвалідам, безробітним, пенсіонерам, тощо).

До непрямих методів втручання держави в розподіл доходів відноситься податкова система в частині справляння прибуткового податку з громадян. Прогресивний податок із громадян дозволяє диференційовано стягувати частки доходів, що сприяє зменшенню диференціації. Але регулювання доходів за допомогою податкового законодавства повинно відбуватися в дуже обмеженому розмірі (якщо цей принцип порушується відбувається перелив у "тіньовий сектор").

Пункт 3 модуля, що розглядається, включає в себе також перерозподіл ресурсів. Втручання держави в перерозподіл ресурсів пов'язано з такими різкими порушеннями функціонування ринку, як:

- виробництво ринковою системою невідповідної кількості певних товарів та послуг (spillovers);
- неспроможність виділити будь-які ресурси на виробництво певних товарів і послуг, виробництво яких з економічної точки зору виправдано (externalities).

Незважаючи, що ринкова система є загалом сприятливою до науково-технічного прогресу (НТП), вона не в змозі забезпечити стратегічні прориви в галузі науки, техніки, технології і на цій основі здійснити глибокі структурні перетворення в економіці. Пов'язано це з високим ступенем ризику, невизначеністю розмірів прибутків і, як правило, тривалим строком окупності. Отже, тільки держава створює можливості

для визначення й фінансування завдань НТП (п. 4 модулю, що розглядається).

Національні економіки і рівень доходів населення не однорідні у розрізі регіонів країни. Під впливом історичних, національних, демографічних, географічних та інших неринкових факторів формуються регіональні диспропорції. Вирішення регіональних проблем неможливо без втручання (прямого або непрямого) держави (п.5 модуля, що розглядається).

Останній пункт модуля пов'язаний з втручанням держави у зовнішньоекономічну діяльність, що пов'язано з глобалізацією світового господарства, і захистом доходів всього населення від негативного впливу зовнішніх факторів. Уряд здійснює контроль за міграцією капіталу і робочої сили, впливає на валютні курси, керує платіжними й торговими балансами.

Отже, сучасна економічна система, яка склалася в Україні, зокрема у сільській місцевості, потребує регулювання. Регулювання може здійснюватися двома методами: ринковими та неринковими (державними). Державне регулювання (government intervention) в свою чергу поділяються на пряме та непряме.

З наведеної схеми регулювання економіки змішаного типу наочно видно, які важливі функції виконують як державні так і ринкові інститути, ринок та держава - це дві могутні сили, які не протистоять одна одній, а розумно доповнюють одна одну в процесі економічного розвитку.

Слід зазначити, що аграрний сектор економіки потребує спеціального регулювання, що пов'язано насамперед з галузевою специфікою. Найбільший рівень його підтримки спостерігається у Японії, країнах Європейського Союзу та США, а найменший - в Австралії та Новій Зеландії.

Для захисту вітчизняних ринків та товаровиробників в розвинених країнах світу широко застосовується механізм зовнішньо торгівельних відносин, головною складовою частиною якого є цінове регулювання. Ціни на світовому ринку формуються на підставі витрат, що є в найкращих умовах виробництва (під найкращими умовами виробництва розуміють сукупність природних, техніко-технологічних і соціально-економічних умов). Для більшості сільськогосподарських товарів найкращі умови є у США, на біржах яких і відбувається початкове формування світових цін.

Але більшість країн світу має гірші умови виробництва багатьох видів сільськогосподарської продукції, ніж в головних країнах-експортерах. Цілком логічно, що за умов функціонування не регульованої ринкової економіки, виробництво сільськогосподарської продукції в цих країнах було б витіснено імпортованою продукцією. Отже, виникає необхідність створення системи захисних механізмів, які б сприяли розвитку власного аграрного сектора, які і створено сьогодні в країнах Європейського Союзу, Японії тощо. Ці системи механізмів захищають внутрішній ринок країн від тимчасового дешевого імпорту окремих продуктів, а також регулюють надходження імпортованої сільськогосподарської продукції, яку недоцільно виробляти в межах даної країни.

До базових інструментів системи захисних механізмів відноситься митні збори та компенсаційні платежі, що покривають різницю між внутрішніми та імпортними цінами, а також компенсаційні платежі, що виплачуються експортерам сільськогосподарської продукції.

У державах Східної Європи діють спеціальні органи державного регулювання сільського господарства, а саме: у Польщі - Агентство сільськогосподарського ринку, в Чехії і Словаччині - Фонди ринкового стимулювання, в Угорщині - Координаційний комітет із регулювання аграрного ринку. Головні завдання їхньої діяльності такі:

- інтервенційна закупівля аграрної продукції;
- інтервенційний продаж сільськогосподарської продукції й продуктів її

переробки на внутрішньому й зовнішньому ринках;

- субсидування експорту;
- обслуговування кредиторської заборгованості;
- аналіз сільськогосподарського ринку, збір інформації та розробка оцінок і пропозицій для уряду щодо поточної ситуації.

Слід відмітити, що державні заходи впливу на економіку АПК мають суперечливий характер, який зумовлений, по-перше, невідповідністю низки кінцевих цілей державного регулювання внутрішнім закономірностям ринкового розвитку; по-друге, порушенням інтересів окремих груп виробників і споживачів; по-третє, неминучою внутрішньою суперечністю будь-якого рішення внаслідок врахування різних поглядів та інтересів, відмінностей у розумінні реальної дійсності й результатів впровадження державних заходів. Світовий досвід свідчить, що масштаби, можливості та дієвість інструментів і механізмів державного регулювання пропорційні до сили державної влади, її здатності контролювати й управляти ситуацією.

Перехідний стан економіки, що є в Україні потребує не тільки прямого, а й непрямого впливу на економіку, що зумовлено швидкістю і і порівняно меншими бюджетними затратами.

Проблеми державного регулювання сільськогосподарського сектора України пов'язані з відсутністю досвіду використання механізмів регулювання, які б ґрунтувалися на принципах добровільності й зацікавленості, відсутня також системність та комплексність заходів державного регулювання. Крім того, спостерігається стійка тенденція щодо запізнення їх прийняття. Все це відбувається на фоні складного фінансового стану економіки, що різко знижує їх ефективність.

Отже, система державного регулювання доходів в Україні повинна включати механізм впливу на процес виробництва сільськогосподарської продукції, а також високим рівнем підтримки внутрішніх товаровиробників. Мета регулювання - це стимулювання виробництва, аграрного підприємництва та соціальної підтримки села.

Враховуючи специфіку аграрного сектора, в усіх розвинених країнах світу найбільша частка державних коштів спрямована на підтримку сільськогосподарського виробництва в розрізі зменшення ринкових коливань та підтримки відповідного підтримки відповідного рівня цін. Напрямок спрямування системи регулювання цін такі: досягнення стабілізації цін та їх коливань у порівняно вузькому діапазоні, підтримка цін фермерів на рівні, що забезпечує товаровиробникові розширене відтворення: регулювання обсягів та структури виробництва.

В розвинених країнах під час формування політики державних цін враховуються такі фактори:

- паритетність цін на промислову й сільськогосподарську продукцію;
- витрати на виробництво продукції у спеціалізованих фермерських господарствах;
- прибутковість фермерських господарств, спеціалізованих галузей і сільського господарства в цілому;
- доходи фермерів на вкладений капітал і їхні фінансові можливості ведення розширеного виробництва.

Аналіз тенденцій у сучасних процесах державного регулювання аграрної сфери, свідчить, що високорозвинені країни, що традиційно є експортерами сільськогосподарської продукції, прагнуть зберегти своє місце на світовому ринку, для чого посилюють підтримку вітчизняного виробника сільськогосподарської продукції; технічно високорозвинені країни, які імпортують сільськогосподарську продукцію, прагнуть зменшити залежність від країн -експортерів, для чого також посилюють підтримку вітчизняного виробника сільськогосподарської продукції; деякі країни, на

різних етапах економічного розвитку, змінюють рівень підтримки власного виробника сільськогосподарської продукції, що пов'язано з певними економічними умовами в країні.

Система державного регулювання цін у країнах із розвинутою економікою має пріоритетну тенденцію встановлення верхніх і нижніх меж коливання цін та запровадження індикативної або умовної ціни, яку держава прагне підтримувати, що досягається шляхом скуповування або продажу продукції (товарна інтервенція). Прикладом такого регулювання може бути застосування у США цільової (гарантованої) та заставної ціни. За допомогою цільових цін держава забезпечує фермерам отримання нормативних доходів від виробництва сільськогосподарської продукції, а заставні ціни - дають змогу протягом дев'яти місяців вільно розпоряджатися виробленою продукцією (тобто реалізувати за контрактами, продавати на вільному ринку, зберігати на фермі, здавати під заставу). Розрахунок заставних цін проводиться, виходячи з рівня середньоринкових за останні п'ять років. Заставна ціна є нижньою межею гарантованої ціни. Отже, фермер має можливість отримати додатковий дохід за рахунок різниці між заставною та світовою ціною.

Заслуговує на увагу й досвід країн Європейського Союзу, в яких враховуються умови кризи надлишкового виробництва сільськогосподарської продукції. Відбувається це за рахунок регулювання ціни за бажаними цінами (індикативні - для зернових, молока, цукру, маслинової олії, соняшника; орієнтовані - для великої рогатої худоби, вина; цільові - для тютюну) та за мінімальними цінами імпорту (порогові (визначаються як індикативні за мінусом витрат на транспортування й розвантаження товарів від кордону співтовариства до країни Європейського Союзу (ЄС), яка більш всього потребує цієї продукції) - для зернових, цукру, молочних продуктів, маслинової олії; довідкові - для фруктів, овочів, вина, деяких рибних продуктів; шлюзові - для свинини, яєць, птиці). Мета встановлення мінімальних цін - це гарантування виробнику нормального рівня доходу та диференціювання заготівельної ціни в залежності від регіону за видами продукції.

Сьогодні в країнах-членах ЄС експортне субсидування національних сільськогосподарських товаровиробників має пріоритетну мету їх соціального захисту. Враховуючи той факт, що субсидії по окремих видах сільськогосподарської продукції, яка експортується, досягають майже половини ціни, що склалася на світовому ринку, країни Європейського Союзу могли б суттєво зменшити обсяги експорту сільськогосподарської продукції. Але це призведе до збільшення рівня пропозиції в рамках Союзу, що у свою чергу спричинить знищення вітчизняних виробників.

Слід відмітити, що незважаючи на всі позитивні моменти державного регулювання цін сільськогосподарської продукції, ряд сучасних економістів підкреслює і деякі недоліки. А саме: - існує значний лаг між зміною державної ціни і реакцією аграрного сектора на це, при стримуванні зростання виробництва, відбувається збільшення невиробничих витрат на закупівлю, зберігання та експорт сільськогосподарської продукції на пільгових умовах.

Крім державного регулювання цін на сільськогосподарську продукцію в розвинених країнах світу діє спеціалізована система сільськогосподарського кредиту, що зумовлено специфікою сільськогосподарського виробництва, нестачею вільних фінансових коштів, високою капіталомісткістю і порівняно низькою фондівдачею, сезонністю виробництва, значною тривалістю виробничого циклу, залежністю від природнокліматичних умов (що особливо знижує гарантованість позик сільськогосподарським товаровиробникам), порівняно малими розмірами підприємств аграрного сектору (що робить їх менш конкурентоспроможними на ринку коротко - і довготермінових кредитів).

Враховуючи вищезазначені особливості аграрного сектору, розвинені країни світу сформували у себе особливі інститути й форми сільськогосподарського кредиту, який має високий рівень державної підтримки і кооперативні основи. Виробники сільськогосподарської продукції можуть отримати потрібні їм кошти у банках, страхових компаніях, асоціаціях сільськогосподарського кредиту, фінансових компаніях, організаціях, що реалізують устаткування та інші товари сільському господарству тощо. В умовах України селяни теж потребують створення системи кредитування, як для підприємств так і для фізичних осіб. Надання таких кредитів на пільгових умовах є теж формою підтримки рівня доходів селян і розмір цієї підтримки рівня доходів селянина визначається сумою наданої державою пільги по кредитній підтримці. Велике значення для формування аграрного капіталу в умовах ринкової економіки має система іпотечного кредиту. Іпотека - це передача боржникам у заставу свого нерухомого майна кредиторю як гарантію сплати боргу. В умовах функціонування здорової розвиненої ринкової економіки система іпотечного кредиту повністю виконує свої функції, але у періоди економічної кризи (ланцюг неплатежів, падіння цін на сільськогосподарську продукцію, зниження доходів сільськогосподарських підприємств) посилюються ризики втрати селянами права на землю. В такій ситуації необхідно втручання держави. Світова практика має подібні прецеденти: так в США адміністрація Ф.Рузвельта закріпила землю за фермерами, що заборгували на три роки; в Німеччині був прийнятий закон про не відчуження селянського двору, що забороняв його продаж за борги.

Суттєва роль в державному регулюванні агропромислового сектору належить активізації інвестиційної діяльності. В економічно розвинених країнах близько 80% інвестицій у продовольчий комплекс становлять капіталовкладення виробничого призначення, які є передусім приватними вкладеннями та бюджетними коштами у формі прямих інвестицій і кредитів.

Обсяги інвестицій недержавних форм власності у ринковій економіці переважають. На думку М.І.Кісіля, стратегічні завдання держави, які слід реалізувати через механізми аграрної інвестиційної політики є:

- "підтримка виробництва найбільш важливих видів продукції, які нині не задовольняють ринкові потреби покупців, а також існуючих та нових форм господарювання;
- впровадження інновацій у сільське господарство і підвищення його ефективності та конкурентоспроможності;
- розробка наукоємних технологій; соціальний розвиток села;
- збереження земельних ресурсів і навколишнього середовища; підготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів підприємств АПК; реалізація державних програм соціально-економічного розвитку окремих регіонів".

Таким чином, проведене дослідження дозволяє зробити наступний висновок: В інформаційному суспільстві цілі втручання держави в економіку країни залишаються класичними, але відбуваються зміни в механізмі регулювання як економіки взагалі, так і доходів населення зокрема.

Список літератури

1. Adams F.G. The macroeconomic impacts of increasing the minimum wage // J.of policy modeling. N.Y.: 1989. Vol.11,№2.-P. 179-189.
2. Бэм - Баверк, Эвген Капитал и прибыль. История и критика процента на капитал.: Авторизированный перевод со 2-го нем. изд. Л.И. Форберта. - СПб.: 1909. - 644 с
3. Джонъ Ингрэмъ. Исторія политической экономии // Перевод съ англійскаго подъ редакціей И.И. Янжула, професора Московскаго университета. Изданіе К.Т. Солдатенкова. - Москва.: Типографія М.П. Щепки на, Арбат, домъ Каринской, 1891. = 322с.

4. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. - М: Гелиос АРВ, 1999. - 352 с.
5. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей. - Київ, АУБ, 1999. -189 с.
6. Кенэ Франсуа. Избранные экономические произведения: Пер. с франц. / Ред. —сост., авт. вступит, статьи с.3-22 и примеч. А.И. Казарин. - М.: Соцэкгиз.1960. - 551 с.
7. Малов В.Н. Кольбер, Жан - Батист: Абсолютистская бюрократия и французское общество. - М.: 1991. - 240 с.
8. Маршалл Альфред. Принципи економічної науки: Реферат підручника В.М. Фещенко (реферат-уклад.) - К.: АДС "УМК Центр", 2001. - 211 с.
9. Медведев М.Ю. Общая теория учета: естественный, бухгалтерский и компьютерные методы. - М.: Издательство «Дело и сервис», 2001. - 752 с.
10. Мизес Л. Бюрократия. Запланированный хаос. Антикапиталистическая ментальность.- М.: 1993. - С.113.
11. Милль, Джон Стюарт. Основы политической экономии: Пер. с англ. / Общ. ред. А.Г. Милитковского. - М.: Прогресс, 1980,-495 с.
12. Пигу А. Экономическая теория благосостояния: Пер. с англ./ т.1 - М.: «Прогресс», 1985. - 512 с.
13. Рикардо Д. Сочинения.: Пер. под ред. чл.-кор. Акад. наук СССР М. Н. Смит. - М.: Соцэкгиз, 1961. -271с.
14. Рожнова О.В. Единое учетное информационное пространство Современные аспекты бухгалтерского учета в России и Болгарии. Российско-болгарский сборник научных статей /М. : Финансовая академия при Правительстве РФ, 2003. - с. 48-64.
15. Смит А. Исследования о природе и причинах богатства народов. Книга первая. - М.: «Ось-89», - 256 с.
16. Тюрго А.Р. Избранные экономические произведения. - М.: Изд. социально-экономической литературы, 1962. - 196 с.
17. Фридмен М. Избранные труды //Вопросы экономики. - 1989.-№12.-С.142-148
18. Хикс, Дж. Р. Стоимость и капитал: Пер. с англ. / Общ. ред. и вступ, ст.. Р.М. Энтова. - М.: Издательская группа "Прогресс", 1993. - 488 с.
19. Эрхард Л. Благосостояние для всех: Пер. с нем. - М.: Пресс, 1991.- 332с.

В статье рассмотрены современные тенденции информатизации общества и их влияние на механизм регулирования доходов населения. Проведен анализ классической целевой направленности вмешательства государства в экономику страны.

In the article the modern tendencies of informatization of society and their influence are considered on the mechanism of adjusting of profits of population. The analysis of classic having a special purpose orientation of intervention from the state in the economy of country is conducted.